

PATVIRTINTA
Vilniaus miesto savivaldybės
tarybos
2023 m.
sprendimu Nr.

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS 2024–2026 METŲ JAUNIMO POLITIKOS STRATEGIJA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus miesto savivaldybės 2024–2026 metų jaunimo politikos strategija (toliau – Strategija) numato jaunimo politikos įgyvendinimo tikslus, uždavinius, priemones, kokybinius ir kiekybinius vertinimo kriterijus, kuriais vadovaujamosi jaunimo politikos srityje.

2. Strategijos tikslas – nustatyti veiksmus ir priemones, skirtas Vilniaus miesto jaunimo politikos įgyvendinimui stiprinti, siekiant užtikrinti tarpžinybinį viešojo, privataus ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimą, sukurti infrastruktūrą, reikalingą darniai, faktais ir žiniomis grįstai jaunimo politikai įgyvendinti.

3. Strategijoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos ir kituose įstatymuose, Nacionalinės jaunimo politikos 2023–2027 metų veiksmų plane, Vilniaus miesto 2021–2030 metų strateginis plėtros plane, Vilniaus miesto Šeimos ir vaiko gerovės plėtros 2021–2025 metų veiksmų plane, ir 2022 m. atlikto Jaunimo situacijos identifikavimo ir jaunimo politikos kokybės vertinimo Vilniaus mieste tyrimo (toliau – Tyrimas) rezultatus ir rekomendacijas, Vilniaus miesto savivaldybės jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo ir finansavimo tvarkos apraše, ir kituose lydinčiuose poįstatyminiuose aktuose, apibrėžtas sąvokas.

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ

4. Jaunimo politikos įgyvendinimo tikslas – užtikrinti jaunimo politikos priemonių įgyvendinimą Vilniaus miesto savivaldybėje. **1 problema** – socialinės apsaugos sistema neužtikrina jaunimo poreikių, jaunimo politikos įgyvendinimo, **1 tikslas** – užtikrinti jaunimo politikos priemonių įgyvendinimą ir faktais grįstą jaunimo politiką Vilniaus miesto savivaldybėje, **1 uždavinys** – užtikrinti įvairius jaunimo poreikius atitinkančią socialinės apsaugos sistemos plėtrą Vilniaus mieste.

4.1. Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyriui pavaldžių įstaigų bendras skaičius yra 17, iš kurių yra 3 VŠĮ. Atvirojo darbo su jaunimu paslaugų prieinamumas yra įgyvendinamas 3 AJC (toliau – AJC) ir 18 AJE (toliau – AJE). 2021–2022 m. 12 AJE buvo įsteigti Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyriui pavaldžių įstaigų patalpose, tačiau atvirojo darbo su jaunimu įgyvendinimas užtikrinamas tik tose AJE, kuriose pagal Jaunimo reikalų agentūros (toliau – JRA) rekomendacijas dirba ne mažiau kaip 2 jaunimo darbuotojai. Atlikto Tyrimo duomenys rodo, kad, kai kuriose AJC dirba kitą išsilavinimą turintys darbuotojai (kaip pedagoginį) ir stokojama atvirojo darbo su jaunimu patirties.

4.2. Pagal JRA savivaldybėse turi būti įgyvendinamos 5 darbo su jaunimu formos: atvirasis darbas su jaunimu, darbas su jaunimu gatvėje, jaunimo informavimas ir konsultavimas, mobilusis darbas su jaunimu ir jaunimo praktinių įgūdžių ugdymas. Remiantis JRA duomenimis¹, Vilniaus m. sav. įgyvendino 76,1 proc. jai 2021 m. suformuotų rekomendacijų.

4.3. Vertinant jaunimo politikos įgyvendinimą pagal esamą infrastruktūrą, Vilniaus miesto savivaldybės teritoriją ir seniūnijas, tai iš 21 seniūnijų, jaunimo paslaugų prieinamumas yra 15 seniūnijų, iš kurių daugiausiai atvirasis jaunimo darbas įgyvendinamas 6 seniūnijose.

Rekomendacija: vadovaujantis JRA rekomendacijomis, sudaryti sąlygas ir užtikrinti jaunimui gauti laisvalaikio užimtumo paslaugas savo gyvenamojoje teritorijoje ir įgyvendinti mobilų darbą su jaunimu.

4.4. Dėl jaunimo mobilumo yra sunku identifikuoti jaunimą, būdingą tik tam tikroms Vilniaus miesto seniūnijoms. Seniūnijų kontekste nėra renkama neaktyvaus ir motyvuoto jaunimo nei kokybinė, nei kiekybinė statistika. Vilniaus mieste neaktyvaus jaunimo dalinius duomenis galima rasti tik vertinant nusikalstamumo ir nedarbo apimtis.

Rekomendacija: siekiant rinkti statistinę informaciją apie jaunimo nedarbo ir užimtumo rodiklius ir priemones, sukurti naujus rodiklius ir sustiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą.

4.5. Remiantis Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba) duomenimis, jaunimo užimtumas COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) pandemijos laikotarpiu labai sumažėjo 2021 metais (Užimtumo tarnyba, Darbo rinkos tendencijos 2022 m.). Vilniaus m. savivaldybėje, lyginant su kitomis savivaldybėmis, bendras nedarbo lygis šiuo laikotarpiu buvo mažesnis, tačiau Vilniaus apskritis ir Vilniaus m. sav. įvardijamos kaip vienos tų, kur registruotas jaunimo nedarbas yra vienas didžiausių (Vilniaus apskrityje 7,4 proc., Vilniaus m. sav. 8,2 proc., kai bendras Lietuvos vidurkis 6,4 proc.). Todėl jaunimo užimtumo klausimas ir po pandeminiu laikotarpiu išlieka labai aktualus dėl neįgytos ir

---

¹ Jaunimo reikalų agentūra, Jaunimo politikos įgyvendinimas savivaldybėse, 2022

nepakankamos profesinės kvalifikacijos, praktinės patirties ir didelių lūkesčių. 2023 m. sausio 1 d. bedarbiais registruota jaunimo (iki 29 m.) nedarbas 2023 m. sausio 1 d. siekė 7 proc.

Rekomendacija: siekiant rinkti statistinę informaciją apie jaunimo užimtumą ir darbo rinkoje poreikius, pagal jaunimo galimybes sukurti naujus rodiklius, organizuoti karjeros dienas ir atlikti jaunimo poreikių tyrimus.

4.6. Remiantis JRA ir savivaldybių pateiktais duomenimis², neužtikrinamas jaunimo užimtumas vasarą ir savivaldybės teikiamas prioritetas įgyvendinti užimtumo programas, įgyti svarbių kompetencijų renkantis profesiją, sudarant galimybes jaunimui rinktis praktiškai susipažinti su profesija ar specialybe, darbo organizavimu įmonėse ir įgyti naudingų asmeninių ir socialinių kompetencijų.

Rekomendacija: siekiant į jaunimo laisvalaikio veiklas įtraukti kuo daugiau jaunimo, būtina plėtoti naujas darbo su jaunimu formas ir metodus – mobilųjį darbą su jaunimu, darbą su jaunimu gatvėje, jaunimo praktinių įgūdžių ugdymą, išmanųjį darbą su jaunimu ir pagal JRA rekomendacijas. Savivaldybė galėtų prisidėti ir finansuoti bent 40 proc., prie darbdavio skiriamos sumos, panaudojamu įdarbinto nepilnamečio ar jauno žmogaus darbo vietai finansuoti, skiriant iki 350 Eur per mėnesį. Vilniaus miesto savivaldybėje nėra vykdoma jaunimo vasaros užimtumo ir integracijos į darbo rinką programa mieste³.

4.7. 2020 m. atlikto JRA jaunimo politikos tyrimo duomenimis, vis mažiau jaunų žmonių renkasi savanorystę ir net 82,9 proc. dalyvavusių tyrime niekada nėra dalyvavę savanoriškoje veikloje, o alternatyvias tarptautinės savanorystės galimybes žino pakankamai nedidelė dalis respondentų (43,8 proc. nurodė, jog nežino jokių tarptautinės savanorystės galimybių). Vis dėl to, skatinama ilgalaikė savanorystė ir galimybės jaunimui dalyvauti Jaunimo savanoriškos tarnyboje, ženkliai prisideda prie kokybiškos savanorystės proceso organizavimo ir jaunimo kompetencijų ugdymo. 2021 m. atlikta JST poveikio buvusių savanorių studijoms tyrimas atskleidžia, jog JST metu lavinti gebėjimai priskirtini socialinių, pilietinių ir mokėjimo mokytis gebėjimų sritims⁴, tad dalyvavimas savanoriškoje veikloje ne tik prisideda prie paties pilietinio aktyvumo, bet ir ugdo gebėjimus, reikalingus pilietinei įtakai stiprinti. Vilniaus m. yra 2 akredituotos SVO organizacijos (Ne imti, bet duoti ir Socialinis veiksmas)⁵ bei akredituotos 32 savanorius priimančios organizacijos, tarp kurių 4 Vilniaus m. sav. Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyriui pavaldžios įstaigos.

² JRA 2023–2027 veiklos planas, 2023

³ Vilniaus miesto savivaldybės JP įgyvendinimo veiklos ataskaita JRD už 2020 m.

⁴ Jaunimo reikalų departamentas, Jaunimo savarankiškos tarnybos poveikio buvusių savanorių studijoms tyrimo ataskaita, 2020.

⁵ Jaunimo reikalų departamentas, Akredituotų savanorišką veiklą organizuojančių (SVO) organizacijų sąrašas, 2022.

Rekomendacija: siekiant skatinti ilgalaikę jaunimo savanorystę, sudaryti kuo daugiau galimybių įtraukiant jaunimą į trumpalaikės ir ilgalaikės savanorystės veiklas, akredituoti daugiau SVO organizacijų Vilniaus mieste.

5. Jaunimo politikos įgyvendinimo **2 problema** – nepakankamai išvystyta darbo su jaunimu sistema, neužtikrina jaunimo užimtumo infrastruktūros plėtra, jaunimo politikos įgyvendinimo, **2 uždavinys** – vystyti darbo su jaunimu sistemą bei užtikrinti jaunimo užimtumo infrastruktūros plėtrą.

5.1. Įgyvendinant jaunimo politiką, ir toliau kuriami atvirieji jaunimo centrai (toliau – AJC), kurių paskirtis – vykdyti atvirąjį darbą su jaunimu, teikti socialines, pedagogines ir psichologines paslaugas, gerinti jau teikiamų paslaugų kokybę. Atvirųjų jaunimo centrų ir atvirųjų jaunimo erdvių tikslinė grupė yra jaunimas; ypač daug dėmesio skiriama mažiau galimybių turinčiam, mažiau motyvuotam jaunimui, kuris dėl įvairių priežasčių neturi galimybių ar nenori įsitraukti į veiklas. 2022 m. Vilniuje veikė 3 AJC ir 18 AJE (iš kurių tik 4 AJE yra nepavaldžios Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyriui), o iki 2020 m. – tik 6 AJE Vilniaus mieste⁶ tuo tarpu ACE skaičius liko nepakitęs. Taigi, pastebima atvirojo darbo su jaunimu plėtra Vilniaus mieste, siekiant, kad būtų užtikrinamas atvirojo darbo su jaunimu paslaugų teikimas.

Rekomendacija: skatinti jaunimo laisvalaikio užimtumą, atkreipiant dėmesį į esamų ir naujų palankių erdvių kūrimą, glaudesnio bendradarbiavimo su NVO organizacijomis ir privačiomis švietimo įstaigomis skatinimą (Jaunimo organizacijos, NVŠ, verslo ir kt.).

5.2. Atsižvelgiant į tai, kad nepakankamai pritaikyta jaunimui palanki infrastruktūra ir daliai jaunimo, sudėtinga gauti laisvalaikio užimtumo, švietimo ir socialines paslaugas jų gyvenamojoje teritorijoje, būtina plėtoti ne tik atvirąjį darbą su jaunimu Vilniaus miesto savivaldybėse, bet ir kitas darbo su jaunimu formas – mobilųjį darbą su jaunimu arba darbą su jaunimu gatvėje, taip pat jaunimo praktinių įgūdžių ugdymą. 2022 m. Vilnius miesto savivaldybėje vykdant mobiliojo darbo su jaunimu ir darbo su jaunimu gatvėje veiklas, įtraukti 625 jauni žmonės. Darbo su jaunimu gatvėje veiklas įgyvendino 4 komandos, sudarytos iš ne mažiau kaip 2 darbuotojų. Lyginant su 2020 m., kai mobiliojo / darbo su jaunimu gatvėje įgyvendinimas – unikalių jaunų žmonių, su kuriais palaikomas reguliarus kontaktas, skaičius buvo 250.

Rekomendacija: siekiant plėtoti naujas darbo su jaunimu formas reiktų įtraukti daugiau NVO organizacijų ir skirti didesnę finansavimą iš Vilniaus miesto savivaldybės biudžeto, taip pat stiprinti tarpžinybinį bendradarbiavimą su Vilniaus rajono savivaldybe, nes kai kuriose seniūnijoje tikslingos jaunimo grupės yra iš abiejų savivaldybių.

⁶ Vilniaus miesto savivaldybės JP įgyvendinimo veiklos ataskaita JRD už 2020 m.)

5.3. Remiantis pavaldžių įstaigų ataskaitomis, 12 Vilniaus m. sav. Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyriui pavaldžių įstaigų pagrindinė veikla yra neformaliojo švietimo paslaugų teikimas, tai yra, meninio ir edukacinio pobūdžio būrelių veikla. Minimos 12 įstaigų turi ilgametę patirtį teikiant neformaliojo švietimo paslaugas, aukšto lygio specialistus (pedagogus), kas leidžia užtikrinti tokių veiklų tinkamą teikimą. Tuo tarpu nėra užtikrinamos jaunimo politikos įgyvendinimo priemonės aukščiau minėtose įstaigose ir reikalingi kiti sprendimai, siekiant įgyvendinti jaunimo politiką Vilniaus mieste.

Rekomendacija: siekiant užtikrinti jaunimo politikos įgyvendinimą Vilniaus mieste, Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyriui pavaldžių įstaigų veikloje sustiprinti arba naujai įsteigti jaunimo darbuotojų etatus, organizuoti jaunimui skirtus renginius, kurie jiems yra aktualūs.

5.4. Remiantis Tyrimo duomenimis, nepakankamai užtikrinamas švietimo įstaigų veiklos finansavimas ir plėtra. Siekiant stiprinti įstaigų vadovų vadybinius gebėjimus įgyvendinant jaunimo politikos priemones, turi būti organizuojami mokymai bei seminarai paslaugų vadybos, darbo su jaunimu inovacijų ir kitomis temomis, organizuojamos strateginio planavimo sesijos ir kitos veiklos.

Rekomendacija: siekiant užtikrinti, kokybišką neformalaus švietimo programų, įgyvendinamų iš NVŠ krepšelio lėšų teikimą, turi būti vykdoma teikiamų paslaugų periodinė stebėseną bei organizuojami mokymai esamiems ir potencialiems paslaugų teikėjams, programų akreditavimo, jų įgyvendinimo ir kitais klausimais.

5.5. Remiantis Tyrimo duomenimis, neužtikrinamas Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos aktyvus įsitraukimas ir pateiktų pasiūlymų Savivaldybės tarybai, administracijai dėl rengiamų teisės aktų projektų, susijusių su jaunimo politikos klausimais.

Rekomendacija: siekiant užtikrinti Vilniaus miesto savivaldybės jaunimo reikalų tarybos aktyvų įsitraukimą ir pateiktų pasiūlymų Savivaldybės tarybai, organizuoti daugiau jaunimo renginių, kuriuose kviečiami tarybos nariai pasisakyti konkrečiais jaunimui rūpimais klausimais, taip pat reguliariai organizuoti vietos savivaldos ir jaunimo debatus.

6. Jaunimo politikos įgyvendinimo **3 problema** – nepakankamai užtikrinamos ir formuojamos jaunimo grįstos faktais politikos įgyvendinimas ir priemonės, **3 uždavinys** – užtikrinti jaunimo politikos priemonių įgyvendinimą ir faktais grįstą jaunimo politiką Vilniaus miesto savivaldybėje.

6.1. Lietuvoje periodiškai neatliekami išsamūs statistiniai jaunimo esamos padėties ir poreikių tyrimai. Iki šiol nesukurta jaunimo poreikiams tirti objektyvūs socialiniai indikatoriai, kurie galėtų būti lyginami kiekvienais metais. 2020 m. buvo atliktas išsamus jaunimo politikos tyrimas Lietuvoje. 2021 m. Vilniaus jaunimo politikos priemonių įgyvendinimas pateiktas Vilniaus miesto Šeimos ir vaiko gerovės veiksmų plane, kuris identifikavo jaunimo problemas ir numatė priemones išskiriant skirtingas jaunimo grupes pagal amžių jaunimas iki 16 metų, 16–18 metų, 18–24 metų, 24–29 ir

jaunimas turintis negalią. Taip pat papildžius veiksmų planą 2023 metais papildyta ir kita grupė nuo 12 iki 14 metų, nes statistiniai duomenys rodo, kad 1000 vaikų, šioje grupėje jau dalyvauja įvairiose darbo su jaunimu formose.

Rekomendacija: siekiant surinkti išsamius statistinius indikatorius, atlikti užsienio gerosios patirties analizę ar galimybių studiją, kurios pagrindu galėtų būti įgyvendinama stebėseną ir nauji rodikliai.

6.2. Neužtikrinamas neformalaus ugdymo, jaunimo švietimo programų skaičius Jaunimo pavaldžiose įstaigose. Daugelis Vaikų ir jaunimo centrų neužtikrina užimtumo jaunimui, nes kaip jau minėta aukščiau, daugiausiai vykdomos būrelinės ir kitos veiklos. Atsižvelgiant į pateiktus pavaldžių įstaigų duomenis, papildomai sudaryti veiklos planus, užtikrinant šios strategijos priemones ir siektinus rodiklius.

6.3. Remiantis Šeimos ir vaiko gerovės plėtros 2021–2025 metų veiksmų plane pateikta situacija apie jaunimo situaciją Vilniaus mieste ataskaita, labai svarbus veiksnys yra tarpžinybinis bendradarbiavimas ir papildomos finansavimo priemonės. Atsižvelgiant į esamą situaciją, egzistuoja poreikis didinti finansuojamų programų skaičių 14–15 metų paaugliams: užimtumo skatinimas su tikslu pasirinkti profesiją (profesijos pristatymai mokyklose, neformalaus ugdymo erdvėse, atitinkamų kompetencijų ugdymas ir t. t.). Bendradarbiaujant su Savivaldybės Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyriui pavaldžiomis įstaigomis, kaip VšĮ Vilniaus Jaunimo informacijos ir savanorystės centru, atvirų jaunimo centrų, klubų, NVO sektoriaus, Savivaldybės administracijos Kultūros, Sporto skyrių pavaldžių įstaigų specialistais, VJOSAS ir „LiJOT“ priklausančiomis organizacijomis, privataus sektoriaus, profesionalaus sporto, kultūros įstaigų atstovais inicijuoti, organizuoti teorines ir praktines profesijos, specialybės pažinimo sesijas 14–29 metų amžiaus jaunimui⁷.

Rekomendacija: užtikrinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą, įtraukiant kuo daugiau suinteresuotų institucijų ir atstovų (ekspertų).

6.4. Kasmet jaunimo, besilankančio atvirą darbą su jaunimu vykdančiose įstaigose, skaičius auga, bet reikalingas plėtros priemonės ir socialinių tinklų sklaida bei socialinių medijų ir skaitmeninis raštingumas. Bendradarbiaujant su Lietuvos moksleivių sąjunga, Savivaldybės Bendrojo ugdymo skyriumi plėsti socialinių-pilietinių valandų rinkimo įstaigų sąrašą, sistemintą informaciją pateikti patrauklioje platformoje.

Rekomendacija: Savivaldybės Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyriui aktyviai viešinti „Kuriu Vilnių“. Taip pat aktyviau bendradarbiauti Savivaldybės Jaunimo ir Viešosios tvarkos

---

⁷ Šeimos ir vaiko gerovės plėtros 2021–2025 metų veiksmų planas

skyriams organizuoti pozityvias ir įtraukiančias edukacijas, jas pristatyti miesto mokyklose, neformaliojo ugdymo įstaigose, viešose erdvėse, socialinių medijų kanalais. Plėsti jaunimo praktinių įgūdžių ugdymą per papildomas jaunimo politikos įgyvendinimo priemones.

7. Jaunimo politikos įgyvendinimo **4 problema** – nepakankamai skatinami jaunuoliai įsitraukti į pilietinį ir kultūrinį visuomenės gyvenimą, **2 tikslas** – ugdyti sąmoningą, pilietišką, patriotišką, brandžią, kultūringą ir kūrybingą jauno žmogaus, gebančio būti aktyvia įvairialypės visuomenės dalimi, asmenybę, **1 uždavinys** – skatinti jaunimą aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime ir ugdyti jo pilietines, kultūrinės, kūrybiškumo kompetencijas.

7.1. Pilietinės visuomenės instituto atlikto 2022 m. Pilietinės galios indekso (toliau – PGI) ir jaunimo pilietinės veiklos tyrimo duomenimis⁸, visuomenės pilietinė galia sumažėjo: PGI reikšmė sumažėjo nuo 41,3 balo (2020 m.) iki 35,9 balo (2022 m.). Dar stipriau 2022 m. sumažėjo jaunimo pilietinės veiklos potencialas. 2019 m. būtent ši amžiaus grupė, lyginant su kitomis, buvo labiausiai nusiteikusi veikti visuomenėje kylant problemoms (2019 m. 15–29 m. amžiaus grupės pilietinės veiklos potencialo vidurkis siekė 42,2 balo ir aplenkė visų amžiaus grupių vidurkį (36,8 balo). 2022 m. jaunimas pagal pilietinės veiklos potencialą (31,3 balo) susilygino su visų amžiaus grupių vidurkiu – galima daryti išvadą, kad jaunimo pilietinės veiklos potencialas smuko labiausiai.

Rekomendacija: sustiprinti pilietinės veiklos potencialą įgyvendinant naujas priemones ir kuo daugiau įtraukiant jaunimą dalyvauti visuomeniniame gyvenime, stiprinant savanorystę ir pilietinį ugdymą per Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyriui pavaldžių įstaigų organizuojamus renginius. Inicijuoti kuo daugiau susitikimų su mokyklomis.

7.2. 2022 m. duomenimis visos Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyriui pavaldžios įstaigos Vilniaus mieste yra pasitvirtinančios savanoriškos veiklos statusą, tačiau realiai savanorišką veiklą, kaip priimančios organizacijos, įgyvendina tik 7. Lyginant 2020 m. su 2022 m., jaunimo savanorius priimančioms arba galinčioms priimti organizacijoms stiprinti skirtiems renginiams rodiklis mieste padidėjo labai ženkliai nuo 4 iki 39 (Vilniaus miesto savivaldybės jaunimo politikos įgyvendinimo veiklos ataskaitos JRA už 2020 ir 2022 m.).

Rekomendacija: reikalingas glaudesnis bendradarbiavimas ir skatinimo priemonės ne tik nacionaliniu, bet ir vietiniu lygiu siekiant užtikrinti tautinio identiteto⁹, dalintis gerosios patirties ir praktiniais modeliais, integruojant Erasmus ir kitus tarptautinius projektus, skatinant savanorystės ir mainų programų bendradarbiavimą ir plėtrą.

⁸ JRA Pilietinės visuomenės institutas, 2022

⁹ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas dėl Nacionalinės jaunimo politikos 2022–2024 metų veiksmų plano patvirtinimo, 2022.

7.3. Remiantis Vilniaus m. sav. Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyriui pavaldžios įstaigos Vilniaus informacijos ir savanorystės centro 2021 metų veiklos ataskaita, įstaiga pateikė, kad savanoriškoje veikloje dalyvavo 500 lankytojų (dalyvavo savanoriškos veiklos pristatymuose, konferencijose, mokymuose), apie mobilų darbą su jaunimu 328 lankytojus, (išklausė mobilaus darbo su jaunimu pristatymus) 370 (14–29 metų) ir 100 naujų įstaigos socialinių paskyrų sekėjų (nuo 29 ir daugiau metų) pritraukė iš aktyvaus ir neaktyvaus jaunimo tarpo.

Rekomendacija: siekiant stiprinti savanorystės veiklas Vilniaus mieste, sudaryti galimybes organizuoti renginius visoms su jaunimu dirbančioms įstaigoms Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyriui pavaldžiose ACE ir AJE.

7.4. Remiantis Tyrimo duomenimis, bendras atviro darbo su jaunimu paslaugų klientų skaičius per metus siekia 5690. Duomenys pateikti iš 3 ACE, tuo tarpu kiti duomenys iš AJE nepateikiami, todėl reikėtų duomenis patikslinti. Unikalių lankytojų skaičius yra teikiamas JRA ataskaitose ir lyginant 2022 m. su 2020 m. sumažėjo.

Rekomendacija: siekiant pritraukti daugiau unikalių lankytojų, reikėtų integruoti ir sustiprinti kitas darbo su jaunimo formas ir priemones.

7.5. Remiantis Tyrimo duomenimis, reikalingas aktyvesnis jaunimo konsultavimas ir nėra renkami duomenys. Viešinama informacija apie apskrityje veikiančią jaunimo informavimo ir konsultavimo (toliau – JIK) centrą arba tašką, „Žinau viską“ portalą bei Eurodesk tinklą. Siekiant padėti jaunimui susiorientuoti ir gauti reikalingą informaciją skirtingose jiems aktualiuose srityse (išsilavinimas, sveikata, užimtumas, dalyvavimo galimybės, būstas ir t.t.) bei skatinant jų savarankišką sprendimų priėmimą, viena iš esminių veiklos sričių turėtų būti jiems aktualios ir patikimos informacijos prieinamumas ir didinamas savivaldybėje veikiančių konsultavimo taškų vieno langelio principu skaičius. Šiuo metu yra tik vienas (Vilniaus miesto savivaldybės JP įgyvendinimo veiklos ataskaitos JRD už 2020 ir 2022 m.).

Rekomendacija: siekiant aktyvesnio jaunimo konsultavimo įvairiais klausimais, didinti konsultavimo taškus vieno langelio principu pagal jaunimo poreikius ir teritoriją Vilniaus mieste.

7.6. Vilniaus mieste veikiančios jaunimo informavimo ir konsultavimo taškai, atsižvelgdami į nustatytus jaunimo konsultavimo ir informavimo principus, užtikrina tokių paslaugų teikimą jaunuoliams, tačiau, remiantis jų veiklą ataskaitomis galima daryti prielaidą, jog jų veiklos žinomumas vis dar nėra pakankamas, todėl yra reikalinga didesnė informacijos apie jų vykdomas veiklas sklaida bei aktyvesnis jų bendradarbiavimas su įvairiomis jaunimo politikos srityse veikiančiomis įstaigomis. Šiuo metu veikia: 1 JIK centras (VšĮ Vilniaus jaunimo informacijos ir savanorystės centre) ir 4 JIK taškai (Vilniaus atvirame jaunimo centre „Mes“; Vilniaus Antakalnio

atvirame jaunimo centre; VšĮ Sostinės vaikų ir jaunimo centre ir VšĮ Projektų valdymo ir mokymo centre).

Rekomendacija: siekiant platesnės sklaidos sustiprinti bendradarbiavimą ir kurti su jaunimu dirbančių organizacijų bendrą veiklų tinklą, dalintis vietos ir gerąją užsienio patirtimi.

8. Jaunimo politikos įgyvendinimo **5 problema** – nepakankamai užtikrinamos jaunimo užimtumo galimybės ir priemonės, **2 tikslas** – ugdyti sąmoningą, pilietišką, patriotišką, brandžią, kultūringą ir kūrybingą jauno žmogaus, gebančio būti aktyvia įvairialypės visuomenės dalimi, asmenybę, **2 uždavinys** – užtikrinti geresnes jaunimo užimtumo galimybes – skatinti jaunimo užimtumą, ekonominį ir socialinį jaunimo verslumą, sudaryti palankias sąlygas jaunimui aktyviai dalyvauti darbo rinkoje.

8.1. Užimtumo tarnybos duomenimis, 2022 m. net 86,1 proc. daugiau, palyginti su 2021 m., jaunuolių per metus įsitraukė į aktyvias darbo rinkos politikos priemones (115 tūkst. jaunuolių). Dauguma jų pasinaudojo remiamojo įdarbinimo priemonėmis. Daugiau nei ketvirtadalis jaunimo rinkosi paramą mokymuisi. Atsižvelgiant į tai, kad ekonominių krizių, sunkmečių, epidemijų metu daugiausia iššūkių darbo rinkoje patiria jaunuoliai, neturintys profesinės kvalifikacijos, specialybės ar išsilavinimo, reikia ir toliau skirti dėmesio šioms paramos priemonėms.

Rekomendacija: siekiant vystyti darbo su jaunimu sistemą bei užtikrinti jaunimo užimtumo infrastruktūros plėtrą, reiktų sustiprinti darbo su jaunimu priemonių įgyvendinimą pavaldžiose įstaigose. Atsižvelgiant į tai, kad daugumos Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyriui pavaldžių įstaigų veikla orientuota į neformaliojo vaikų švietimo paslaugų teikimą, reikalinga peržiūrėti įstaigų prioritetus ir funkcijas, keičiant įstaigų veiklos lauką ar papildant veiklomis, reikalingomis darbo su jaunimo priemonėms įgyvendinti.

8.2. Remiantis Tyrimo duomenimis, vykdomas jaunimo informavimas ir konsultavimas savivaldybėje ne visada pasiekia tikslines grupes Vilniaus mieste.

Rekomendacija: siekiant konsultavimo ir informavimo užtikrinimo, reikalinga plėsti Vilniaus jaunimo informacijos ir savanorystės centro veiklas, daugiau dėmesio skiriant centro žinomumo ir vykdomų funkcijų viešinimui, jo bendradarbiavimui su jaunimo ir su jaunimo dirbančiu organizacijų skatinimui (pvz. bendradarbiavimas ir vizitai į mokyklas, pristatant centro veiklas ir paslaugas). Taip pat, siekiant užtikrinti kokybišką jaunimo informavimą, būtina užtikrinti centro darbuotojų nuolatinį kompetencijų kėlimą šiose srityse.

8.3. Remiantis Tyrimo ir JRA duomenimis, reikalingos papildomos priemonės, skirtos skatinti jaunimo inovacijoms skatinti, siekiant kurti naujas jaunimo įtraukimo į pilietinį gyvenimą ir užimtumą, taip pat išskiriant ir konkrečias finansavimo formas. Stiprinti darbuotojų ir jaunimo verslumą, skaitmeninį ir finansinį raštingumą. Pagal pateiktą ataskaitą JRA (2022), įgyvendinamos

priemonės (programos, projektai, kt.), skirtos jauniems žmonėms Savivaldybėje ugdyti verslumo įgūdžius. Iš Savivaldybės biudžeto lėšų skirtas finansavimas jaunimo verslumo ugdymu susijusioms įstaigoms.

Rekomendacija: siekiant įgyvendinti verslumo ir inovacijų skatinimą, papildomai identifikuoti jaunimo poreikius ir skirti tikslinį finansavimą aukščiau minėtoms priemonėms užtikrinti.

8.4. Remiantis Tyrimo duomenimis, neužtikrinams metodinis darbas su jaunimu ir pavaldžių įstaigų darbuotojais. Reiktų sudaryti kryptingesnes sąlygas darbo su jaunimu kompetencijų vystymui.

Rekomendacija: formuoti Vilniaus m. dirbančiųjų su jaunimu bendradarbiavimo tinklą, reguliariai organizuoti renginius, kuriais būtų siekiama keistis gerąja patirtimi ir darbo metodais; tarpusavyje konsultuotis aptariant darbo su jaunimu atvejus; identifikuoti kompetencijų trūkumą; atsižvelgiant į identifikuotus kompetencijų poreikius, sudaryti sąlygas darbuotojams dalyvauti kompetencijų ugdymo mokymuose ir kitose gebėjimų tobulinimo veiklose.

8.5. Neužtikrinamas jaunimo užimtumo programų įgyvendinimas, reikalingos alternatyvios jaunimo užimtumo, įtraukimo į darbo rinką programos sukūrimas ir jaunimo politikos įgyvendinimas, skiriant papildomoms priemonėms finansuoti (remiantis jaunimo vasaros užimtumo programos rezultatais, taip pat integruojant naujus tyrimus ir galimybių studijas). Analizuojant pateiktas Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyriaus ataskaitas JRA. Tyrimų skaičius, lyginant 2022 su 2020, nepakito.

Rekomendacija: siekiant sustiprinti jaunimo užimtumo priemones, atlikti papildomus mokslinius tyrimus arba galimybių studijas.

8.6. Svarbus dėmesys turėtų būti skiriamas tarptautinės savanorystės skatinimui ir sklaidai, pagal poreikį konsultuojami jauni žmonės, jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos.

Rekomendacija: siekiant skatinti tarptautinės savanorystės sklaidą, sukurti savanorystės ir NVO organizacijų tinklą Vilniaus mieste ir atlikti galimybių studijas, siekiant atlikti kuo daugiau jaunimo politikos įgyvendimo priemonių praktinio taikymo jaunimui. Taip pat sukurti jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo sistemą ir kompleksiskai teikti paslaugas, lavinant jauno žmogaus asmeninius ir socialinius įgūdžius, suteikiant jaunam žmogui žinių ir gebėjimų, leidžiančių integruotis į darbo rinką ir (ar) grįžti į švietimo sistemą, pritraukiant įvairius socialinius partnerius, NVŠ tiekėjus ir sustiprinant vietinį ir tarptautinį bendradarbiavimą.

III SKYRIUS

STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMAS IR FINANSAVIMAS

9. Strategijos įgyvendinimo laikotarpis – 2024 m. sausio 1 d.–2026 m. gruodžio 31 d.

10. Strategijos tikslai ir jų įgyvendinimo ir įgyvendinimo rodikliai numatyti Strategijos IV skyriuje.

11. Strategijos tikslų ir priemonių įgyvendinimą koordinuoja Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyrius. Įgyvendinant veiksmų plano įgyvendinimo priemones, dalyvauja Jaunimo reikalų agentūra, Vilniaus miesto savivaldybės jaunimo reikalų taryba, Vilniaus miesto savivaldybės administracija ir Vilniaus miesto savivaldybės taryba.

12. Strategijos tikslų, jų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo vertinimo kriterijai ir jų įgyvendinimo rodikliai pateikti Veiksmų plano IV skyriuje.

13. Strategijos tikslų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimas finansuojamas Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis ir (arba) Vilniaus miesto savivaldybės biudžeto lėšomis, įvairių programų lėšomis.

IV SKYRIUS
VEIKSMŲ PLANO TIKSLAI, JŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ RODIKLIAI

**JAUNIMO POLITIKOS ĮGYVENDINIMO VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖJE 2024–2026 METŲ STRATEGIJOS
PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO RODIKLIAI**

	Pavadinimas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	2024*	2025*	2026*
Tikslas	1. Užtikrinti jaunimo politikos priemonių įgyvendinimą ir faktais grįstais jaunimo politiką Vilniaus miesto savivaldybėje				
Uždavinys	1.1. Užtikrinti įvairius jaunimo poreikius atitinkančią socialinės politikos sistemos plėtrą Vilniaus mieste				
Priemonė/ veiksmas	1.1.1. Neformaliojo vaikų švietimo ir neformalaus švietimo įstaigų veiklos finansavimas bei plėtra	Neformaliojo vaikų švietimo paslaugų klientų skaičius per metus (mėnesio vidurkis) (asm.)	26 000	28 000	30 000
		Vyresnio nei 14 m. jaunimo, dalyvavusio NŠ veiklose skaičius per metus (asm.)	4500	4700	5000
		Neformaliojo švietimo įstaigų vadovų, padalinių koordinatorių ir darbuotojų dalyvavusių mokymuose skaičius (asm.)	50	75	100
Priemonė/ veiksmas	1.1.2. Darbo su jaunimu priemonių įgyvendinimas pavaldžiose įstaigose	Pavaldžiose įstaigose įgyvendinamų darbo su jaunimu formų skaičius (per metus)	3	3	4
Priemonė/ veiksmas	1.1.3. Darbo su jaunimu gatvėje ir mobilaus darbo finansavimas	Finansuotų darbo su jaunimu gatvėje komandų skaičius (vnt.)	4	5	6
Priemonė/ veiksmas	1.1.4. NVO organizacijų finansavimas	Savivaldybėje finansuotų jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius, vnt.	25	28	32

Priemonė/ veiksmas	1.1.5. Jaunimas, dalyvaujantis darbo vasarą užimtumo programose	Jaunimo, dalyvaujančio darbo vasarą užimtumo programose, skaičius	75	100	125
Uždavinys	1.2. Vystyti darbo su jaunimu sistemą bei užtikrinti jaunimo užimtumo infrastruktūros plėtrą				
Priemonė/ veiksmas	1.2.1. Pavaldžių įstaigų neformalaus ugdymo renginių ir užimtumo veiklų organizavimas	Atvirųjų jaunimo centrų ir atvirųjų jaunimo erdvių unikalių lankytojų skaičius (per metus/asmenys)	4500	4750	5000
		Jaunų žmonių, dalyvavusių mobilaus darbo su jaunimu užsiėmimuose, skaičius per metus (asm.)	370	407	454
		Unikalių jaunų žmonių, su kuriais palaikomas reguliarus kontaktas vykdant darbą su jaunimu gatvėje, skaičius (asm.)	750	800	850
Priemonė/ veiksmas	1.2.2. Jaunimo atvirų centrų ir erdvių steigimo ir veiklos finansavimas	Atviro darbo su jaunimu paslaugų klientų skaičius per metus (asm.)	22 000	23 500	25 000
		Finansuotų ir įgyvendinamų programų ir (ar) projektų, skirtų mažiau galimybių turintiems jauniems žmonėms (grupiniai užsiėmimai, individualus konsultavimas, darbas su jaunuolių šeimomis) (skaičius)	5	6	7
		Atviri jaunimo centrai (vnt.)	5	6	7
		Renovuotos/rekonstruotos atviros jaunimo erdvės, centrai (vnt.)	1	1	1
Priemonė/ veiksmas	1.2.3. Darbo su jaunimu paslaugas teikiančių organizacijų tinklo veiklos koordinavimas. Darbo	Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų tinklo bendrų veiklų skaičius (vnt.)	10	15	20

	su jaunimu paslaugas teikiančių organizacijų plėtra ir infrastruktūros užtikrinimas/ plėtra				
Priemonė/ veiksmas	1.2.4. Tarptautinės savanorystės galimybių skatinimas	Renginių skaičius, kuriuose skatinama informacijos apie Erasmus plus, Europos solidarumo korpusą ir kitas priemones galimybės sklaida, pagal poreikį konsultuojami jauni žmonės, jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos	32	37	42
Priemonė/ veiksmas	1.2.5. Pagal susitarimus su partneriais suorganizuotų tarptautinių renginių skaičius	Tarptautinių renginių skaičius (per metus)	1	1	1
Uždavinys	1.3. Uždavinys – formuoti duomenimis ir įrodymais grįstą jaunimo politiką Vilniaus mieste				
Priemonė/ veiksmas	1.3.1. Tyrimų, galimybių studijų, analizių, strategijų rengimo finansavimas	Tyrimų, galimybių studijų, analizių, strategijų skaičius (vnt.)	3	4	5
Priemonė/ veiksmas	1.3.2. Pavaldžių įstaigų veiklos stebėseną	Jaunimo politikos ir neformalaus užimtumo ataskaitos pristatymas ir pateikimas visuomenei skaičius (vnt.)	1	1	1
		Naujai pateiktos neformalaus švietimo, ugdymo ir užimtumo programų skaičius per metus jaunimui (vnt.)	40	60	80
Tikslas	2. Tikslas – ugdyti sąmoningą, pilietišką, patriotišką, brandžią, kultūringą ir kūrybingą jauno žmogaus, gebančio būti aktyvia įvairialypės visuomenės dalimi, asmenybę				
Uždavinys	2.1. Uždavinys – skatinti jaunimą aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime ir ugdyti jo pilietines, kultūringas, kūrybiškumo kompetencijas				
Priemonė/ veiksmas	2.1.1. Jaunimo savanorius priimančios organizacijos	Jaunimo savanorius priimančioms arba galinčioms priimti organizacijoms stiprinti skirti renginiai (susitikimai, diskusijos,	40	50	60

		konferencijos, informaciniai renginiai) per metus			
Priemonė/ veiksmas	2.1.2. Jaunimo, su jaunimu dirbančių organizacijų programų ir renginių, skirtų jaunimui, konkursinis finansavimas	Jaunų žmonių, dalyvavusių jaunimo programų konkurso projektų veiklose, skaičius per metus (asm.)	6000	6500	7000
Priemonė/ veiksmas	2.1.3. Jaunimo savanoriškos veiklos bei jaunimo informavimo ir konsultavimo plėtra ir koordinavimas	Savanoriaujančių jaunų žmonių skaičius per metus identifikuojant šiuos skaitmeniniais ženkliais (asm.)	600	700	800
		Jaunimo informavimo ir konsultavimo centro bei taškų konsultacijų skaičius per metus (vnt.)	200	250	300
Priemonė/ veiksmas	2.1.4. Vilniaus miesto jaunimo reikalų tarybos ir jos renginių finansavimas	Jaunimo reikalų tarybos veiklų, skirtų įtraukti jaunimą, skaičius (vnt.)	5	6	7
		Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos pateiktų pasiūlymų Savivaldybės tarybai, administracijai dėl rengiamų teisės aktų projektų, susijusių su jaunimo politikos klausimais, (skaičius)	4	6	8
Uždavinys	2.2. Uždavinys – užtikrinti geresnes jaunimo užimtumo galimybes – skatinti jaunimo užimtumą, sudaryti palankias sąlygas įsitraukimui į aktyvų pilietinį gyvenimą				
Priemonė/ veiksmas	2.2.1. Jaunimo finansuotų projektų, skatinančių inovacijas jaunimo politikos srityje, siekiant kurti naujas jaunimo įtraukimo į pilietinį gyvenimą formas finansavimas	Konkurso būdu atrinktų ir finansuotų projektų, skatinančių inovacijas jaunimo politikos srityje, siekiant kurti naujas jaunimo	4	5	6

		įtraukimo į pilietinį gyvenimą formas, skaičius			
		Paskelbtų ir suorganizuotų finansavimo konkursų, skirtų įvairioms darbo su jaunimu formoms plėtoti, skaičius	6	7	8

* Kriterijų vertinimo reikšmes rekomenduotina nurodyti Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyriui, suderinus planuojamus asignavimus jaunimo politikos priemonių įgyvendimui 2024–2026 m.
